

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 324/2021-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Šumavská 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Gabriel Almáši, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 CoCsp 5/2020-203 z 30. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Napadnuté rozhodnutie navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu, keď rozsudkom zaviazal sťažovateľku ako žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 681,07 eur s príslušenstvom z titulu nezaplatených splátok spotrebiteľského úveru.
3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom popri namietaní aktívnej legitímácie žalobcu tvrdila, že nesplatená istina je iba vo výške 176,70 eur, a to vzhľadom na zákonnú sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Po podaní odvolania vzal žalobca žalobu v časti nad rámec sumy 176,70 eur s príslušenstvom späť. Sťažovateľka s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasila, zotrvala na svojom odvolaní, pokiaľ išlo o zvyšnú časť nároku, a v tomto smere naďalej popierala aktívnu legitímáciu žalobcu.
4. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol o pripustení vstupu právneho nástupcu namiesto pôvodného žalobcu a s ohľadom na čiastočné späťvzatie žaloby zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti o zaplatenie sumy vo výške 504,37 eur s príslušenstvom a konanie v tejto časti zastavil.

Vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok potvrdil a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 48 %.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti rekapituluje skutkový stav veci, obsah napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, polemizuje s ich závermi, najmä pokiaľ ide o skutkové zistenia, ktoré považuje za nesprávne, a predkladá vlastný pohľad na vec. Je presvedčená o tom, že jej odvolacie námietky boli právne významné, aj pokiaľ išlo o zvyšnú časť istiny, ktorú je povinná zaplatiť, a preto sa nimi mal krajský súd zaoberať. Tvrdí, že „v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, vzhľadom na zákonnú fikciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nebola v omeškaní so žiadnou mesačnou splátkou, čoho dôsledkom je neplatné zosplatenie úveru, a v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie ešte nenastal dátum splatnosti poslednej dohodnutej splátky, teda úver ešte nebol splatný v celosti“. Opomenutím týchto okolností došlo zo strany súdov k mimoriadnemu porušeniu procesných práv sťažovateľky, osobitne s ohľadom na jej postavenie ako slabšej strany v spore. Vnútorou nelogickosťou a nedostatočnosťou odôvodnenia rozhodnutia zaťažil krajský súd konanie takou procesnou vadou, v dôsledku ktorej bolo sťažovateľke znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jeho práv, pretože krajský súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a v rámci svojho rozhodnutia sa nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, čo podľa jej názoru zakladá nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku.

7. Bez potreby detailnejšieho vysporiadavania sa s námietkami sťažovateľky ústavný súd uvádza, že nosné dôvody podanej ústavnej sťažnosti v zásade zodpovedajú dôvodom dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom *denegatio iustitiae* [odmietnutia spravodlivosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017), no najmä nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021 (bod 40)]. Teda dokonca aj namiataná nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je spôsobilá preukázať nesprávny procesný postup súdu, ktorým došlo

k znemožneniu uplatnenia procesných práv v intenzite zakladajúcej porušenie práva na spravodlivý proces, a i takáto „iná vada“ zodpovedá dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP a podlieha dovolaciemu prieskumu (bližšie pozri okrem II. ÚS 120/2020 aj IV. ÚS 314/2020 – bod 26 či I. ÚS 44/2021 – bod 44).

8. Sťažovateľka dovolanie nepodala tvrdiac, že dovolanie podľa § 421 CSP je vylúčené § 422 ods. 1 CSP a peňažné plnenie vo výške 176,70 eur bez príslušenstva, ktoré bolo predmetom žaloby, neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy. S možnosťou podania dovolania z dôvodu podľa § 420 CSP v ústavnej sťažnosti nepolemizovala. Sťažovateľka teda otázku použitia ďalších opravných prostriedkov v rámci všeobecného súdnictva vo vzťahu k právoplatnému rozsudku krajského súdu posúdila nesprávne (v priamom rozpore s vlastnými zásadnými tézami vyslovenými v ústavnej sťažnosti). K tomu ústavný súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP nie je limitovaná § 422 ods. 1 CSP, a teda sťažovateľka mala vzhľadom na obsah uplatnenej sťažnostnej argumentácie možnosť uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku.

9. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavným súdom v takejto situácii by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (obdobne I. ÚS 728/2016).

10. Na tomto mieste je potrebné poukázať i na to, že ak by bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo dovolaním napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku [§ 124 posledná veta zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

11. Keďže sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jej prípadu neprichádzal do úvahy ani prípadný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

12. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 4. augusta 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu